

J
A
A
R
V
E
R
S
L
A
G
,
0
1

VLAAMS THEATER INSTITUUT
STEUNPUNT VOOR DE PODIUMKUNSTEN

Jaarverslag 2001

0. Inhoudsopgave

0. Inhoudsopgave	1
1. Oud en nieuw	2
1.1. Woord vooraf / woord achteraf.....	2
1.2. Medewerkers en middelen.....	2
1.3. Nieuwe beleidslijnen	3
1.4. Communicatie en publiekswerking.....	4
1.5. Infrastructuurwerken	5
2. Dienstverlening	5
2.1. Eerstelijnszorg	5
2.2. Tweedelijnszorg	5
2.3. En verder	7
3. Onderzoek en Ontwikkeling	8
3.1. Manifestaties	8
3.2. Publicaties.....	10
3.3. Andere	11
3.4. Studiedagen en vormingsactiviteiten	12
4. Documentatie	14
5. Internationale samenwerking	17
5.1. Vertaalfonds	17
5.2. Presentaties en manifestaties	18
5.3. Delegatiebeleid	19
5.4. Informatievoorziening: Carnet, andere media	20
5.5. Internationale netwerken.....	20
5.6. Terpsychore	22
6. Nieuwe beleidslijnen	23

1. Oud en nieuw

1.1. Woord vooraf / woord achteraf

Sinds 1 januari 2001 is het Vlaams Theater Instituut (VTi) het officieel erkende 'steunpunt voor de podiumkunsten van de Vlaamse Gemeenschap'. Daarmee heeft de Vlaamse overheid, na vele jaren engagement vanwege een halve generatie VTi-medewerkers, zowel de kwaliteit als de legitimiteit (bij de podiumkunstensector en het beleid) van het VTi erkend. Deze juridische erkenning ging gepaard met een gevoelige verhoging van de werkingsmiddelen (van 21,5 miljoen naar 37 miljoen BEF). 'Eindelijk beschikt het VTi over de middelen waarmee het zijn opdrachten – die het zichzelf jarenlang stelde en die nu, in hun inhoudelijk belang, erkend zijn door de overheid – naar behoren kan vervullen', stond te lezen in het jaarverslag 2000. Achteraf stellen we vast dat 2001 niet direct het meest renderende jaar is geweest uit de geschiedenis van het VTi. Om uiteenlopende redenen was 2001 een overgangsjaar, waarvan onderstaande tekst de geschiedenis weergeeft.

Om te beginnen werd de eerste jaarhelft van de werking van het VTi getekend door een interne crisis (zie hieronder), maar ook om externe redenen bestond 2001 voor het VTi goeddeels uit een zoektocht. De officiële erkenning van de sectorale steunpunten was een eerste stap in een grondige herschikking door de overheid van haar beleidsinstrumenten. De vraag hoe het VTi daarop moet inspelen om zijn interfacepositie tussen beleid, administratie en sector waar te maken, was een belangrijk aandachtspunt, en zal dat de volgende maanden nog blijven. Op vraag van de Vlaamse Gemeenschap vond alvast overleg plaats met de andere kunstesteunpunten (beeldende kunst, muziek en architectuur), ter voorbereiding van een decreet over het Vlaams integraal beleid voor cultuur, jeugd, sport en media. Daarin komt ook een hoofdstuk over de steunpunten en dit moet leiden tot een beheersovereenkomst tussen het VTi en de Vlaamse overheid.

1.2. Medewerkers en middelen

Het personeelsbestand van het VTi heeft in 2001 een metamorfose ondergaan. Een interne crisis in het voorjaar had het ontslag van de directeur Klaas Tindemans tot gevolg. In de loop van 2001 vertrokken ook zeven andere medewerkers (Anna-Pia Capurso, Wouter van Looy, Lies Van Roey, Koen Tachelet, Joske Buyle en later ook Mike Stoens en Eva Wilsens). Enkel Diane Bal, Christel De Brandt, Els Baeten, Jan Simons, Wessel Carlier, Katrien Darras en Nikol Wellens bleven. Tijdens de zomermaanden was het VTi-team gehalveerd.

Na 1 april 2001 werd het VTi de facto geleid door een directiecomité bestaande uit René Foqué (voorzitter van de Raad van Beheer), Guy Gypens en Bruno Verbergt (beheerders) en Nikol Wellens (zakelijk leider). De aanwerving van een nieuwe directeur stond hoog op hun agenda en op 12 juli 2001 kon de Raad van Beheer, op voorstel van een jury van deskundigen, de aanstelling van Michel Uytterhoeven bekend maken. Die ging aan de slag op 1 september 2001, waarna het directiecomité zich terugtrok.

In de tweede helft van 2001 heeft de reorganisatie van het team in functie van de erkenning als steunpunt heel wat tijd en middelen geëist. De eerste actiepunten van de nieuwe leiding betroffen statutaire kwesties. De lonen van de hele personeelsploeg werden opnieuw conform gemaakt aan de CAO voor de podiumkunsten en het VTi kreeg een arbeidsreglement. Verder wierf Michel Uytterhoeven vijf nieuwe medewerkers aan: Lydia Asbestaris, Caroline Van Peteghem, Dries Moreels, Yasmina Boudia en Joris Janssens.

Bij de uitbouw van het nieuwe team werd het VTi in het najaar begeleid door Atoom, een organisatie die teamontwikkelingsprocessen begeleidt. Een reeks van tien sessies werd begonnen in 2001 en zal worden afgesloten in 2002. Onder begeleiding van Atoom ging de nieuwe ploeg discussies aan over de doelstellingen en de taakopvatting van het VTi als geheel en van alle afzonderlijke medewerkers. Er werd onderhandeld over teamrollen,

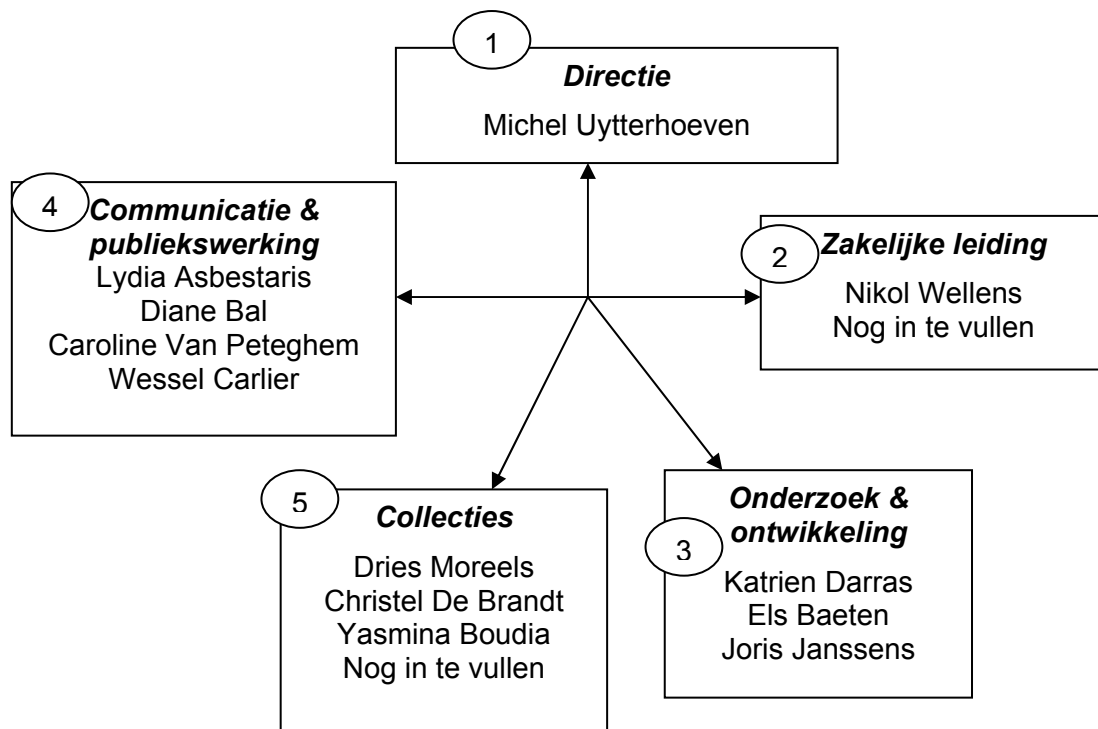
bedrijfsnormen, procedures en interpersoonlijke relaties. Doorheen de teambegeleiding werd tegelijkertijd gewerkt aan de reële problemen van het team en werden de teamleden gewapend om in de toekomst als team goed te blijven functioneren.

Wat verder het kapittel medewerkers betreft, hebben een aantal mensen bij het VTi stage gelopen. In het kader van haar studie cultuurmanagement voerde Caroline Van Peteghem een onderzoek over de positie van de toneelacteur in Vlaanderen. Vanuit de beroepsopleiding van de Brailleliga werd de stage van Natasha De Troyer begeleid. Zij verrichtte secretariaatswerk en voerde de Klapstukcollectie in in de databank.

Tot slot wijzen we op het grote belang van de inbreng van externe experts om de werking van het instituut inhoudelijk te voeden. In het najaar van 2001 heeft de nieuwe ploeg een externe reflectiegroep in het leven geroepen, bestaande uit Barbara Van Hoestenbergh, Kristel Marcoen, Manu Claeys, Willem Jan Neutelings en Bart Verschaffel. Zij zullen tweemaal per jaar samenkomen om na te denken over de plaats van het theater in de samenleving.

1.3. Nieuwe beleidslijnen

De nieuwe ploeg heeft de vroegere werking van het VTi kritisch tegen het licht gehouden. Het VTi zal een aantal traditionele opdrachten op het gebied van dienstverlening, documentatie en internationale uitstraling blijven opnemen, maar daarnaast komt er ruimte voor nieuw beleid. De nieuwe beleidslijnen kunnen het best worden uitgelegd vanuit de interne structuur van het VTi. Het nieuwe organogram heeft de vorm aangenomen van een pentagram:

Het organogram kreeg meer helderheid door naast de traditionele werkingsdomeinen “collecties” en “onderzoek en ontwikkeling” een heel nieuw werkveld rond “communicatie en publiekswerking” uit te bouwen. In het verleden zijn teveel verwezenlijkingen van het VTi bij de sector en het publiek relatief onopgemerkt voorbij gegaan. Daarom hebben we een nieuwe cel ‘communicatie en publiekswerking’ opgestart. Vanaf nu zetten vier medewerkers zich fulltime in om ons werk bij een groter publiek bekend te maken.

Het organogram laat een breuk met het verleden zien wat betreft de internationale werking. Er is geen specifieke functionaris meer voor internationale representatie, die (te?) los van de activiteiten van de andere VTi-medewerkers rondreist. Vanaf heden zal iedereen die binnen het VTi expertise opbouwt noodgedwongen internationaal moeten werken. De internationale werking wordt in de vijf cellen geïntegreerd en dus door verschillende medewerkers (in de eerste plaats de coördinatoren) worden opgevangen.

Inhoudelijk stond het nieuw international beleid in 2001 nog in de steigers. De oorzaak hiervan ligt niet alleen bij de interne moeilijkheden van het VTi, maar ook bij de noodzaak van overleg met het Theater Instituut Nederland (TIN), dat in 2001 eveneens een grondige herstructurering heeft ondergaan en een nieuwe leiding heeft gekregen. Voor een aantal aspecten van ons internationale beleid is samenwerking met TIN onvermijdelijk. Met name kan hier het berichtenblad *Carnet* worden genoemd; verder is samenwerking tussen VTi en TIN gewenst vanuit het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. Daarvoor is alvast een gemeenschappelijk beleidsplan ingediend. Meer informatie over de internationale werking vindt u in hoofdstuk 5 (zie p. 17).

Inhoudelijk sluiten de vijf 'cellen' van de werking van het VTi aan bij vijf nieuwe beleidslijnen met een projectmatig karakter. In een afsluitend hoofdstuk stellen we ook de andere nieuwe beleidslijnen kort voor (zie p. 23). Omdat de implementatie van deze beleidslijnen pas volgend jaar effectief zichtbaar zal zijn in de werking van het VTi, structureren we dit jaarverslag nog volgens de werking uit de eerste jaarhelft. Hier maken we alvast even ruimte voor de meest ingrijpende verschuiving van de werking van het VTi: de activiteiten van de nieuwe cel 'communicatie en publiekswerking'.

1.4. Communicatie en publiekswerking

Een van de eerste aandachtspunten van de nieuwe ploeg was een aanvang te nemen met de bekendmaking van de nieuwe ploeg, de nieuwe beleidslijnen én de continue werking van het VTi bij de sector en bij het bredere publiek. Daartoe organiseerden we een persconferentie in het KMSK in Antwerpen, en discussiepodia in vijf Vlaamse steden.

▪ **Persconferentie**

Het beeld dat het VTi als symbool voor een nieuwe start koestert is Memlings *Christus met zingende en musicerende engelen*. Deze triptiek wordt met 'engelengeduld' en doorgedreven technologische hulpmiddelen gerestaureerd in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen. Daarom koos het VTi het KMSKA als locatie voor een persconferentie op 15/11/2001. De coördinatoren stelden er de nieuwe VTi-ploeg en de nieuwe projecten voor (zie verder p. 23). 39 genodigden (journalisten, schenkers, partners) volgden het relaas.

▪ **Discussiepodia**

Eind 2001 ging het Vlaams Theater Instituut de boer op om in het veld opinies te verzamelen over de pas uitgezette lijnen van de nieuwe werking. Onder de noemer discussiepodia bezocht de VTi-ploeg vijf huizen in Vlaanderen / Brussel: Monty in Antwerpen, BSBbis in Brussel, Tacktoeren in Kortrijk, KC BELGIE in Hasselt en Museum Dr. Guislain in Gent. De discussiepodia konden een vermenigvuldiging heten van de persconferentie op 15 november 2001 in het KMSKA, zij het dat we nu niet enkel wilden informeren, maar ook detecteren: voelsprietten uitsteken naar het landschap. We vonden een klankbord bij de aanwezige gezelschappen, receptieve organisaties, pers en overheden.

112 geïnteresseerden participeerden. De opkomst was opvallend hoog in Antwerpen, Gent en Brussel. In Kortrijk en Hasselt gingen beduidend minder mensen op de uitnodiging van het VTi in.

1.5. Infrastructuurwerken

Inhoudelijk werden in de tweede helft van 2001 de fundamenten gelegd voor een kwalitatief functioneren in de toekomst. Ook wat betreft de infrastructuur was 2001 een periode van investering. Met de steun van gebouwbeheerder Kaaitheater is de verbouwing van de kelder voltooid, waardoor een stockageprobleem voor schenkingen aan het VTi, in afwachting van ontsluiting, tot een oplossing kwam. Er werden nieuwe computers aangekocht. De videoruimte werd voorzien van nieuwe apparatuur. Er werden drie nieuwe TV-sets aangekocht, waarvan één met DVD-speler. Bovendien werd een data- en video-projector aangekocht. Er kwam een nieuwe telefooncentrale en een nieuwe frankeermachine.

Ondertussen bekeken we samen met het Kaaitheater en het kabinet van Cultuur, uitbreidingsmogelijkheden voor het VTi in het gebouw aan de Saintelettesquare. Daarvoor werd een studieopdracht verleend aan architect Xaveer De Geyter. Concreet zal het ruimteprobleem van voornamelijk de bibliotheek opgevangen worden door het in gebruik nemen van een extra verdieping van het Kaaitheater-gebouw. Op langere termijn zouden we ook willen uitbreiden naar de gelijkvloerse verdieping. Er wordt onderzocht of het huidige Kaaitheater-café omgebouwd zou kunnen worden tot een VTi-vitrine, een verlengde van de bibliotheek als ontmoetingsruimte en uithangbord. Eén van de belangrijkste nieuwe beleidspunten, de verhoogde zichtbaarheid van het VTi, zou dan een architecturale vorm worden gegeven.

2. Dienstverlening

Eén van de kerntaken van het VTi is de dienstverlening aan sector en overheid. Afhankelijk van de aard van die diensten, hanteren we de onderverdeling 'eerstelijnszorg' en 'tweedelijnszorg'.

2.1. Eerstelijnszorg

Eén van de meest onzichtbare, maar misschien één van de meest continue taken van het VTi is de eerstelijnszorg of 'directe serviceverlening'. Middels de informatie in de databank, de bibliotheek, de documentatiedienst en dankzij de knowhow van de verschillende medewerkers kan het VTi de meest uiteenlopende vragen, zoniet onmiddellijk, dan toch binnen de 24 uur beantwoorden: adressen van en informatie over culturele organisaties, informatie over voorstellingen (knipsels), vragen over beleid, vragen over audities of cursussen, noem maar op.

Die zogenaamde eerstelijnszorg werd totnogtoe overwegend ad hoc opgenomen: de 'meest gespecialiseerde persoon' probeerde een zo goed mogelijk antwoord te formuleren. In de loop van 2001 werd duidelijk dat het VTi een betere eerstelijnszorg zou kunnen bieden mits een meer gecoördineerde aanpak. Het project 'vernieuwing eerstelijnszorg' startte in 2001 in een 'conceptfase' en wordt in 2002 geconcretiseerd met een vernieuwd databankluik en een algemene coördinatie van de eerstelijnszorg door één persoon. Op die manier hopen we de meest gestelde vragen in kaart te kunnen brengen, zodat door vooraf opgemaakte 'pakketten' een adequaat en volledig antwoord kan worden geboden.

2.2. Tweedelijnszorg

Voor het overige situeren een aantal projecten zich tussen onderzoek en serviceverlening. Met 'tweedelijnszorg' bedoelen we wetenschappelijke dienstverlening die meer onderzoek vereist dan de directe serviceverlening op de eerste lijn.

▪ **'Cultural Policies in Europe. A compendium of basic facts and trends'**

In opdracht van de 'Cultural Policies Research and Development Unit' van de Raad van Europa coördineert ERICarts (European Research Institute for Comparative Cultural Policy and the Arts) de uitgave van een compendium van het cultuurbeleid in Europese landen. De Vlaamse Gemeenschap vroeg aan het VTi om de bijdrage over het cultuurbeleid in Vlaanderen te verzorgen. Dit onderzoek gebeurde in nauw overleg met de administratie Cultuur. Voor de finale 'Belgische' bijdrage werd ook samengewerkt met het Ministerie van de Franse Gemeenschap. Het VTi leverde hierbij het onderzoek over het federaal juridisch kader. Het compendium kan men op het web raadplegen: <http://www.culturalpolicies.net>

▪ **Bruxelles/Brussel 2000**

Het team van Bruxelles/Brussel 2000 maakte een analyse van de organisatie, de programmatie en de communicatie van Brussel 2000, Europese Cultuurstad. Aan het VTi werd gevraagd om als externe partner hieraan een bijdrage te leveren, met name een diachrone analyse van de organisatie. Deze analyse werd gestart in 2000 en verder gezet in 2001. De resultaten verschenen in het eindrapport van Bruxelles/Brussel 2000, deel II, maart 2001.

▪ **Evaluatie van het reglement 'subsiëring van culturele projecten met internationale weerklank'**

De Commissie Podiumkunsten vroeg aan het VTi om een synthesenota op te stellen over subsidiëring van de internationale werking van podiumkunstenorganisaties, dit als voorbereiding van een hearing. De nota werd opgesteld op basis van beleidsdocumenten, verslagen en adviezen van de vier beoordelingscommissies en een telefonische enquête bij de betrokkenen uit de sector. De hearing werd gehouden te Gent op 31 augustus 2001.

▪ **'Kunst en cultuur in de 21ste eeuw: een herbronning'**

Het VTi was voor de tweede maal één van de partners van de vormingscyclus voor ervaren cultuurwerkers 'Kunst en cultuur in de 21ste eeuw: een herbronning'. Het partnership houdt zowel medewerking in bij het opstellen van het programma als logistieke hulp.

▪ **'Maatschappelijke relevantie van hogeschoolopleidingen kunst in Vlaanderen'**

Het 'Center voor Higher Education Policy Studies' (CHEPS) van de universiteit van Twente (NL) heeft in opdracht van het Departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een onderzoek gevoerd naar de maatschappelijke relevantie van hogeschoolopleidingen in Vlaanderen. Voor het onderdeel kunstopleidingen, en meer bepaald voor de dramatische kunst, werd het VTi als gesprekspartner in dit onderzoek betrokken.

Het uitgangspunt van de onderzoekers was, dat het bij de maatschappelijke relevantie van de opleiding zowel draait om het voorbereiden van de student op de uitoefening van een bepaald beroep, als om het voorbereiden van de student op het algemeen functioneren in de maatschappij alsook om de mate waarin de opleiding bijdraagt aan de algemene ontwikkeling in de maatschappij. In het eerste deel van het onderzoek werd vanuit alle opleidingen een zelfstudie over het onderwerp geschreven. Vervolgens werd met een aantal actoren uit het betreffende (beroeps)veld, waaronder het VTi, gesproken over hoe het veld oordeelt over de maatschappelijke relevantie van de opleiding dramatische kunst.

▪ **'Sociologisch onderzoek naar het cultuuraanbod en –gebruik in Vlaanderen'**

Aan het onderdeel van Katrien Lauwerysen (EHSAL) in dit onderzoeksproject, waarbij de aanbodzijde van de vraagstelling wordt onderzocht, werkte het VTi mee door een luik uit de databank ter beschikking te stellen van de vorsers. Zij werkt aan een nieuwe classificatie voor het hele podiumaanbod (theater, muziektheater, dans, lichte muziek, klassieke muziek, audiovisuele activiteiten).

- **Advies vrijwilligerswerk aan Vlaamse Gemeenschap**

Minister Anciaux vroeg ons een advies over de knelpunten en een voorstel tot oplossing met betrekking tot het statuut van de vrijwilliger in onze sector. We namen hierover contact op met de Vlaamse Directies voor Podiumkunsten (VDP) om een concreet beeld te krijgen op de praktijk. Gezamenlijk schreven we een advies met betrekking tot de vrijwillige inzet in bestuursorganen van vzw's en het specifiek terrein van de figuratie in voorstellingen.

2.3. En verder

- **Courant**

In 2001 verschenen 5 nummers van *Courant*, het berichtenblad van het VTi.

Als opener dienden teksten over cultuurparticipatie, maatschappelijke relevantie, buitenlands cultuurbeleid en de uitdagingen van de nieuwe VTi-ploeg. Daarop volgden opiniestukken van Luk Perceval, Walter Verdin, Philippe Kaufman, Manu Claeys, Hildegard De Vuyst, Ivo Kuyt, Danny Op de Beeck en Jan Goossens. De overige artikels focusten vooral op studiedagen, colloquia en themadagen die het VTi (mee) produceerde / waar het VTi aan deelnam (Het Woord bij de Daad, NewOp, Vlaamse toneelteksten in Portugal, tentoonstelling E.E. Kisch, Theaterfestival e.a.). Ook andere initiatieven van het VTi (zoals de ontvangst van buitenlandse programmatores, het vertaalfonds) en VTi-publicaties (Handelingen, Theaterbeelden) werden erin behandeld. Als afsluiter werd stevast een berichtenrubriek met vacatures, cursussen en workshops, audities en wedstrijden uit / in het professionele podiumkunsten-circuit opgenomen. Onder de noemer 'gefotografeerd' werd een reeks podiumfoto's van Herman Sorgeloos in *Courant* gepubliceerd.

Intussen is beslist om voor de toekomst van *Courant* nieuwe opties te onderzoeken. Naast een nieuwe lay-out zal 2002 een wijziging laten zien in de redactionele lijn van het berichtenblad, dat we willen laten uitgroeien tot een breder en informatiever publicatiekanaal.

- **Lidmaatschap**

Door de aanzienlijke subsidieverhoging die met de erkenning als steunpunt gepaard gaat, beschikt het VTi voor het eerst in zijn geschiedenis over een hoeveelheid middelen die overeenstemt met de opdrachten die het zichzelf stelt. Deze positieve ontwikkeling beïnvloedt de relatie tot onze leden, tot de gezelschappen, theaters, receptieve organisaties en andere spelers op het veld der podiumkunsten. Met de verworven financiële onafhankelijkheid, moet het VTi niet langer beroep doen op generositeit. Waar vroeger een bijdrage werd gevraagd volgens draagkracht, is er nu een eengemaakt tarief voor alle leden – 3000 BEF voor iedereen – die tegenover een speciale dienstverlening staat. De voordelen voor leden omvatten 10% korting op VTi-publicaties, 3 gebruikerskaarten voor de bibliotheek en dienstverlening aan kostprijs.

3. Onderzoek en Ontwikkeling

Het VTi volgt continue de evoluties in de sector en in het beleid op. Die knowhow kan in eerste instantie worden aangewend voor de dienstverlening (zie eerstelijnszorg en tweedelijnszorg). Over prangende thema's wordt het materiaal van tijd tot tijd samen gebracht om hierover te debatteren, een studiedag of colloquium te organiseren of een publicatie uit te geven.

3.1. Manifestaties

▪ Het woord bij de daad

Op 2 februari 2001 vond in CC Berchem *Het woord bij de daad* plaats, een studiedag over intercultureel vertoog die zich richtte tot studenten en professionelen uit de kunst en het culturele veld. Het Vlaams Theater Instituut organiseerde *Het woord bij de daad* in samenwerking met Theater Instituut Nederland, Kunst en Democratie, het project Open Culturele Centra van de provincie Antwerpen en het Cultureel Centrum Berchem. *Het woord bij de daad* kaderde in het project rond culturele diversiteit, een thema waaraan het VTi de jongste jaren nogal wat aandacht besteedde. De studiedag spitste zich toe op de spraakverwarring die zich voordoet bij het spreken over de kwaliteit of het belang van niet-westerse uitdrukkingvormen, of kunstwerken met een hybride karakter.

De voormiddag focuste op het kritische discours. Hoe beoordeel je de invloed van niet-westerse artistieke praktijken zonder daarbij je intellectuele integriteit te verliezen in misplaatste superioriteit of even misplaatst mededogen? Erwin Jans, dramaturg bij het Ro Theater (Rotterdam) en bevoorrecht waarnemer van diverse interculturele praktijken, en Pascal Gielen, cultuursocioloog aan de Katholieke Universiteit Leuven, zetten over deze vragen enkele bakens voor de discussie uit. Het gesprekspanel bestond uit onder meer Peter Van Tyghem, muziekredacteur bij De Standaard, Anja Detant, antropologe aan de Vrije Universiteit Brussel, Jeanneke den Boer, directeur van Rasa (Utrecht), een kunstencentrum dat nadrukkelijk intercultureel programmeert, en Sabri Saad El Hammus, free-lance acteur en regisseur.

De namiddag behandelde het functionele discours: Hoe trachten interculturele praktijken het cultuurbeleid te overtuigen? En omgekeerd, hoe beïnvloeden de intenties van cultuurpolitici de artistieke praktijk en het cultuurbeleid? Ricardo Burgzorg van het Volksbuurtmuseum in Den Haag gaf een voorzet aan de discussie. Het panelgesprek werd gevoerd door Pascal Nicolas, intercultureel consultant in Antwerpen en Mohamed Ikoubaân, stafmedewerker bij de Federatie van Marokkaanse Verenigingen (Antwerpen)

De studiedag werd afgesloten met een lezing door Jatinder Verma. Verma is artistiek leider van Tara Arts, een Londens theatergezelschap dat sterk verbonden is met de Aziatische gemeenschap in Engeland.

Het VTi stelde ter voorbereiding van deze studiedag een reader met relevante literatuur samen, nu te consulteren in de bibliotheek van het VTi. De studiedag telde 103 aanwezigen, een goede opkomst. Door het in laatste instantie wegvallen van een aantal sprekers werd vooral de namiddagdiscussie te weinig gevoerd.

▪ Parallelprogramma Theaterfestival 2001

Eind augustus, begin september 2001 beleefde het Theaterfestival haar elfde editie, deze keer in Gent. Naar jaarlijkse gewoonte selecteerde een jury van theatercritici uit Vlaanderen en Nederland een aantal voorstellingen uit het voorbije seizoen. Het VTi leverde zoals steeds een bijdrage aan het parallelprogramma, door een platform te creëren voor de presentatie van onderzoek en door de discussie over actuele zaken aan te vuren. Tijdens deze editie werd vooral aandacht besteed aan de positie van de toneelschrijver in Vlaanderen, aan de hand van een rapport, gesprekken en een debat. Daarnaast organiseerden we een

rondetafel over toneelopleidingen, en een derde editie van Beeldenstorm: drie theatermakers werden drie uur lang door Jan Leyers geconfronteerd met beeldmateriaal van en over hun werk, afkomstig uit het rijke VRT-archief dat opgebouwd werd door Annie Declerck. In 2001 focusten we op drie 'Gentse' makers: Guy Cassiers, Eva Bal en Erik de Volder.

De artistieke en cultuurpolitieke veranderingen in het Vlaams theaterlandschap van de afgelopen vijftienvintig jaar hebben *de plaats van de toneelschrijver* in de theaterpraktijk sterk beïnvloed. In opdracht van het VTi deden Bart Van den Eynde en Caroline Van Peteghem onderzoek naar die nieuwe positie. Zowel in artistiek als in materieel opzicht. Welk statuut heeft hij ten opzichte van de theaters (vaak opdrachtgevers) en ten opzichte van het theater- en het literatuurbeleid? Hoe ervaart hij de veranderde samenwerkingsvormen waarin hij als auteur terecht komt? Kan hij van het toneelschrijven leven of moet hij ook stukken bewerken en vertalen, om den brode of als extra uitdaging? Heeft hij behoefte aan meer structuren, in de vorm van specifieke opleiding, coaching, workshops? En wie moet daarvoor het initiatief nemen? Het rapport werd aan een rondetafel tijdens het Theaterfestival gepresenteerd en meteen ter discussie gesteld. Theaterpraktijk en overheid reageerden op deze voorzet.

De *toneelopleidingen* in Vlaanderen blijven een zorgenkind. Na de fusie tot de grote Hogescholen (het decreet van 1996) dient er zich vandaag een nieuwe uitdaging aan. Zoals alle opleidingen op hogeschoolniveau, krijgen ook de toneelscholen te maken met de zogenoemde Bologna-verklaring, die een "Europese onderwijsruimte" wil creëren. De Europese onderwijsministers willen alle vormen van hoger onderwijs herstructureren: overal uitwisselbare diploma's, studieduur, enz,... Over deze kwestie werd een debat gevoerd aan de hand van een reeks stellingen die door het Vlaams Theater Instituut in overleg met toneelscholen en deskundigen werden voorbereid.

Verder organiseerde het VTi mee de Stukkenmarkt, waarop programmatoren en geïnteresseerden konden kennismaken met Vlaamse theaterteksten, origineel en in vertaling.

▪ **Tentoonstelling Egon Erwin Kisch**

Van 19 april tot 31 mei 2001 organiseerden Kunst en Democratie, de Louis Paul Boonkring en het Fonds Pascal Decroos in samenwerking met onder meer het Vlaams Theater Instituut een fototentoonstelling over de Weense sociaal geëngageerde journalist Egon Erwin Kisch (1885-1948), die staat geboekstaafd als de 'uitvinder' van de literaire reportage. Curator van de tentoonstelling was de Kisch-kenner Marcus Patka. De expositie werd samengesteld op basis van de fototentoonstelling die het Jüdisches Museum der Stadt Wien over Kisch opzette, maar toonde ook portretten, avantgarde collages, film- en klankdocumenten, de eerste drukken van de Kisch-publicaties en van de exiluitgaven, een serie documenten uit de jaren '30. Bij de tentoonstelling hoorde een tweetalige catalogus met bijdragen van onder meer Marcus Patka, Mark Schaevers en Isabel Vandurme, en met een serie foto's uit de tentoonstelling.

▪ **Van Hier en Ginder – Socially incorrect!**

Tijdens het KunstenFESTIVALdesArts 2001 organiseerden de partners van Van Hier en Ginder (KunstenFESTIVALdesArts, Dito'Dito en Transquiquennal) in samenwerking met Kunst en Democratie en het Vlaams Theater Instituut het debat Socially Incorrect! De vraag die ter tafel lag: Moet het theater sociaal nuttig zijn? Zijn artiesten er om het politieke deficit ten aanzien van pijnpunten in onze maatschappij weg te werken? Socially Incorrect werd georganiseerd in kvs/de bottelarij naar aanleiding van *Les Ambassadeurs de l'ombre*, een voorstelling die de Franstalige regisseur Lorent Wanson maakte met ATD Quart Monde. Behalve Wanson zelf, gaven onder meer Arne Sierens en Lieven De Cauter hun mening over de maatschappelijke relevantie van theater.

Mede door de zeer tegengestelde opinies van de sprekers, liep het debat snel uit op een hevige discussie die uiteindelijk weinig zoden aan de dijk bracht.

'Socially Incorrect' vond plaats op 24 mei 2001 in de bottelarij.

3.2. Publicaties

▪ **Kritisch Theater Lexicon (KTL)**

De deeltjes over Arne Sierens en over Josse de Pauw werden vertaald en uitgegeven in het Engels en in het Frans. Een nieuw KTL over Luk Perceval (auteur: Luk van den Dries) werd voorbereid, afgewerkt en uitgegeven.

Op 26 februari 2001 is de redactie van het KTL omgevormd. Geert Opsomer is niet langer hoofdredacteur; een kernredactie bestaande uit Luk van den Dries, Steven De Belder en Koen Tachelet neemt die taak over. Op hetzelfde moment is beslist om uitgeputte of gedateerde deeltjes van het KTL niet te herdrukken/herwerken.

Ondanks deze organisatorische wijziging slaagt de redactie van KTL er niet in om slagkracht te ontwikkelen. Het KTL over Jeanne Brabants, waarover al lang sprake is, werd in 2001 tot twee maal toe aan een andere auteur toevertrouwd, die de opdracht telkens teruggaf. De grote voorbereidende archiefarbeid die nodig is om een KTL te kunnen schrijven, en de beperkte honoraria die in de KTL-budgetten kunnen worden voorzien, schrikken auteurs af.

▪ **Handelingen**

Handelingen is een reeks publicaties waarin het VTi de neerslag van uiteenlopend onderzoekswerk wil tonen. In de loop van 2001 verschenen twee nieuwe afleveringen.

Kunst, Markt en Macht. Over de wijze waarop niet-artistieke systemen – economie, politiek – invloed uitoefenen op de productie van kunst. Redactie: Pascal Gielen en Koen Tachelet, met teksten van Rudi Laermans, Dieter Lesage, Geert Allaert, Klaas Tindemans, Paul Kuypers, Pascal Gielen, Luk Van den Dries, Dirk Van Bastelaere, Boris Groys. *Kunst, Markt en Macht* telt 138 bladzijden en is Nederlandstalig. De publicatie werd gedrukt in oplage van 200 exemplaren. In de loop van 2001 werd de hele stock verkocht.

Het zout der aarde. Over de complexe verhouding tussen dans, politiek en geschiedenis. Redactie: Steven De Belder en Koen Tachelet, met teksten van Rudi Laermans, Mark Franko, André Lepecki, Steven De Belder, Alexander Baervoets, Mårten Spångberg. *Het zout der aarde* telt 120 bladzijden en is tweetalig Nederlands-Engels. De publicatie werd gedrukt op 150 exemplaren.

▪ **Acteurstewerkstelling**

Aansluitend bij een in *De Morgen* gevoerde polemiek startte het VTi een onderzoek over de tewerkstellingsproblematiek van (oudere) acteurs. Nikol Wellens en Joris Janssens namen een interview af met Johan van Assche van het Antwerpse gezelschap De Tijd. Dries Moreels en Joris Janssens voerden een statistisch onderzoek uit op basis van de gegevens in de databank van het VTi. De resultaten van dit onderzoek zullen verschijnen in de eerste twee afleveringen van *Courant* in 2002.

▪ **Het eerste Cahier Culturele Diversiteit – Witte raven, zwarte schapen**

Cahier Culturele Diversiteit – Witte raven, zwarte schapen is een semestriële uitgave van Hoofdstuk 27 in samenwerking met Vlaams Theater Instituut, Project Open Culturele Centra en Wereldwijd Mediahuis. De medewerking aan *Cahiers Culturele Diversiteit* kadert, net als de studiedag *Het woord bij de daad*, in de VTi-werking rond culturele diversiteit. Het eerste nummer *Witte raven, zwarte schapen* raakt de verschillende invalshoeken en methodieken aan waarop met culturele diversiteit in de kunstensector omgegaan kan worden: artistieke inzet en publiekswerking, globalisering en differentiatie, historische reflectie en onstuimige vernieuwingsdrang. Geen theoretische beschouwingen, wel reflecties vanuit de artistieke praxis, de netwerken van interculturele producenten, de realiteiten van het beleid. Het cahier bevat bijdragen van Naseem Khan (GB), Walther Tjon Pian Gi (NL), Krist Biebauw & Pascal Nicolas, Wim Viaene, Jacques Deck & Pascal Nicolas, Peter Anthonissen, Nadia Abdelouafi en Dirk Pauwels, Chris Torch (Zweden), Gie Goris & An De Bisschop, Mohammed Sabi en Saïd Kaouakibi.

Witte raven, zwarte schapen telt 78 bladzijden en wordt verkocht voor de prijs van 303 BEF.

▪ **Theaterbeelden**

In samenwerking met de Theaterwerkgroep van het Centrum voor Didactiek/Ufsia, de CANON cultuurcel van het departement Onderwijs en Kunst in Zicht/Turnhout zette het VTi de reeks Theaterbeelden op, een reeks van drie theatervideo's met educatieve doelstellingen. Bij iedere video hoort een werkboekje. De video's zijn gemaakt voor het secundair onderwijs. De keuze viel op *De Tolbrug* van Theatergroep Ibycus (2de en 3de graad), *Universal Irritant* van HETPALEIS (2de en 3de graad) en *Koning Ubu* van Theater FroeFroe (alle graden s.o.). *De Tolbrug* en *Universal Irritant* zijn reeds gerealiseerd in 2001, *Koning Ubu* verschijnt in april 2002.

Bij de opbouw van de video's wordt steeds een andere methodiek gehanteerd met de bedoeling de voorstelling (die niet meer gespeeld wordt) te overstijgen en de artistieke drijfveren, de fantasie, het opvoeringsanalytische, de personages, het improviseren of n t niet improviseren, de tekst, de scenografie...kortom zoveel mogelijk facetten van theater maken en theater spelen aan bod te laten komen.

Het Vlaams Theater Instituut en Kunst in Zicht zijn de twee verkooppunten. Het Vlaams Theater Instituut zorgde voor de nodige promotie van de videoreeks via *Courant* en via verspreiding van pakketten met folders op alle Kinder- en Jeugdtheaterfestivals die doorgingen tijdens de herfstvakantie 2001 (HETPALEIS, CC Hasselt, Oorsmeer in Kunstencentrum Vooruit, Bronksfestival, De Werf/Brugge).

3.3. Andere

▪ **Auteursrecht, nevenrechten en billijke vergoeding**

Eind mei 2001 werd het VTi uitgenodigd op een overleg met betrekking tot de problematiek van de tarifiering van de billijke vergoeding voor vooraf opgenomen muziek in de non-profit sector. Bedoeling was om een onderhandeling met de beheersvennootschappen vanuit de verschillende sectoren voor te bereiden. Op korte tijd werden meerdere vergaderingen met vertegenwoordigers uit diverse sectoren georganiseerd. VTi werkte voor de podiumkunsten mee aan het advies dat VDP over deze problematiek aan het kabinet van minister Anciaux formuleerde.

Wat betreft het auteursrecht in de podiumkunsten, nam Nikol Wellens voor het VTi deel aan de voorbereiding van een discussie op het KunstenFESTIVALdesArts met de organisatoren Claire Diez en Nicolas Maleve (Constant vzw) en Annabelle Hagmann (juriste en kenner van de hedendaagse dans) en Christel Simons (Needcompany).

▪ **Campagne Actuele Volkscultuur van de Koning Boudewijnstichting**

Michel Uytterhoeven maakte deel uit van de jury van de door de Koning Boudewijnstichting opgezette campagne 'Actuele Volkscultuur', en van de reflectiegroep die deze campagne begeleidde. De campagne honoreerde een aantal projecten uit de kernsector van de volkscultuur, buurtwerking, allochtonenorganisaties en de sector van de podiumkunsten. In 2002 zal er ter afsluiting van de campagne Actuele Volkscultuur een boek verschijnen met bijdragen van Michel Uytterhoeven en Joris Janssens, en zal het VTi meewerken aan de organisatie van een afsluitend symposium op 14 juni 2002.

▪ **Helmut Ploebst**

Op 12 november 2001 nam Michel Uytterhoeven in de Kaaitheaterstudio's een interview af van Helmut Ploebst, op een avond waar diens boek *No Wind No Word*, een bundeling danskritieken, aan het publiek werd voorgesteld.

▪ **Océ-Podiumprijs**

De Océ-Podiumprijs is een initiatief van de Stichting voor Kunstpromotie i.s.m. de Vlaamse Directies voor Podiumkunsten en het VTi. De Prijs honoreert jaarlijks met 1 miljoen BEF een waardevolle artistieke prestatie van het voorbije jaar op het terrein van de podiumkunsten. De bekendmaking van de winnaar en de feestelijke uitreiking vond dit jaar plaats op maandag 22 oktober 2001 in de Koninklijke Muntschouwburg.

De inbreng van het VTi bestond uit de voorziening van het nodige documentatiemateriaal over de genomineerden aan de Stichting voor Kunstpromotie en aan de juryleden. Het VTi dacht ook mee aan het uitreikingsmoment, dat dit jaar het thema *Façade* opgeplakt kreeg.

Voorts zetelde Katrien Darras voor het VTi in de jury van experts.

▪ **Cultuurprijs Stad Gent**

Katrien Darras zetelde voor het VTi ook in de jury voor de tweejaarlijkse prijs van de Stad Gent, die in 2002 zal worden uitgereikt.

3.4. Studiedagen en vormingsactiviteiten

Verder namen VTi-medwerkers deel aan de volgende door andere instanties georganiseerde studiedagen, debatten, conferenties en vormingsactiviteiten:

- 'Een pleidooi voor sma(a)k'. Leuven, 25 september 2001. Organisatie: Kunst en Democratie, Koning Boudewijnstichting en HIVA. (Els Baeten)
- Cursus 'Understanding the European arena'. Brussel, 10-11 december 2001. Organisatie: ECPAB (European Centre for Public Affairs Brussels). (Els Baeten)
- 'Een Europa van de creatie'. Conferentie over de plaats van cultuur in het nieuwe Europa, met als sprekers o.a. Richard Miller, Pierre Mertens, Lieven de Cauter, Rik Pinxten, Jean-Claude Polet, Alfred Minke, Claude Javeau, Ludo Abicht... Brussel, 25-26 november 2001. Organisatie: de cultuurministeries van de drie Gemeenschappen en Het Beschrijf. (Joris Janssens en Nikol Wellens)
- 'Recht op Cultuur'. Colloquium over culturele competentie in onderwijs en welzijnswerk. Over hoe het reguliere onderwijs, het kunstonderwijs en het welzijnswerk vanuit hun eigen beleidslijnen binnen het beleid van het departement Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap geïntegreerd kunnen samenwerken. Gent, 6 en 7 december 2001. Organisatie: Hogeschool Gent Lerarenopleiding Academie. (Lydia Asbestaris)
- Confrontatiedag gemeenschapsvorming. Over de taak van de culturele centra wat betreft gemeenschapsvorming en cultuurparticipatie en deze rollen binnen het nieuwe decreet voor het lokaal cultuurbeleid. Brussel, 17 december 2001. Organisatie: punt.ccultuur. (Lydia Asbestaris).
- Studiedag aan de VUB. Voorstel van verschillende archiefprojecten die lopende zijn in Vlaanderen. Rode draad: Beleidsvisies in verband met archieven (erfgoedpolitiek B. Anciaux). Key-note speaker: Bart De Baere, kabinetsmedewerker Anciaux. Brussel, 20 oktober 2001. Organisatie: FAAD (Federatie van afgestudeerden archivistiek en hedendaags documentbeheer). (Yasmina Boudia).
- 'Forum / voor/over stad / cultuur / architectuur'. Discussieforum in verband met de bouw van het Muziekforum in Gent. Gent, 23 november 2001. Organisatie: Stad Gent i.s.m. Minardschouwburg, Forum voor Muziek, Dans en Beeldcultuur, Starbot en TIME-festival. (Yasmina Boudia)
- 'Kunst en de openbaarheid'. Twee studiedagen gingen respectievelijk over 'Kunst en de publieke ruimte' en 'Kunst en de openbare omroep'. Leuven, 8 en 15 februari 2001. Organisatie: KU Leuven. (Katrien Darras).

- 'Van hier en ginder/d'ici et de là-bas'. Verschillende debatten op diverse data. Organisatie: kvs/de bottelarij. (Michel Uytterhoeven en Katrien Darras).
- Thersitesdag over sociaal-artistieke projecten. Studiedag op Theaterfestival 2001. Gent, september 2001. (Katrien Darras).
- Colloquium 'Me, you, the terminal spectator'. Debat op Theaterfestival 2001. Gent, 1 september 2001. (Michel Uytterhoeven).
- 'Toneelschrijven vandaag'. Debat op Theaterfestival 2001. Gent, 7 september 2001. (Michel Uytterhoeven).
- Workshop 'Arts de la Rue' met Michel Crespin en zijn team. Antwerpen, 16 november 2001. Organisatie: Antwerpen Open. (Michel Uytterhoeven en Lydia Asbestaris)
- Interuniversitaire opleiding GAS Documentatie- en bibliotheekwetenschappen aan de UIA. Antwerpen, academiejaar 2001-2002. (Dries Moreels)
- Basisopleiding voor interventieploegleden, Brandschool. 20 augustus 2001. (Nikol Wellens)
- Cursus Coachend leidinggeven. 16, 23 en 30 oktober 2001. Organisatie: Stichting Lodewijk de Raet. (Nikol Wellens)
- Infonamiddag over Arbeidsomstandigheden in Nederland. Over de regelgeving op het vlak van veiligheid, gezondheid en welzijn in de podiumkunsten (de arbo-wet). Gent, 1 september 2001. Organisatie: De Brakke Grond. (Nikol Wellens)
- Cultuur 2000. Infonamiddag. Brussel, 26 september 2001. Organisatie: CCp-Vlaanderen. (Nikol Wellens en Els Baeten)
- De Staten-Generaal van de acteurs. Gent, 13 oktober 2001. (Nikol Wellens)
- Brussels Kunstenaarsparlement. Colloquium in het Brussels parlement over de subsidieproblematiek voor meertalig cultuuraanbod in Brussel, uitmondend op een Motie van Aanbeveling. Brussel, 23 november. (Nikol Wellens en Els Baeten)
- Billijke vergoeding. Studiedag over de toepassing van het Koninklijk Besluit van 8 november 2001 m.b.t. de billijke vergoeding bij het publiek gebruik van opgenomen muziek en de naburige rechten in het algemeen, toegespitst op de werking van de kunstencentra, culturele centra en gezelschappen met een eigen zaal. Bornem, 5 december 2001. Organisatie: VDP en Fevecc. (Nikol Wellens)
- Op 2 oktober 2001 organiseerde het VTi een studiedag voor haar eigen ploeg in Antwerpen. Het programma omvatte een bezoek aan het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, het AMVC, het Vleeshuis, het Felixarchief en de expo's *Mutilate* en *Emotions* (in het kader van *Mode2001: Landed/Geland*).

4. Documentatie

Ondanks de in 2001 sterk veranderde personeelsbezetting en het wisselende personeelseffectief is er hard gewerkt om de kwaliteit van de dienstverlening in de bibliotheek en via databank en website hoog te houden.

In het jaar 2001 werden 738 producties in de databank ingevoerd, van 252 verschillende gezelschappen. Deze databank van theater-, dans- en muziektheaterproducties is een unieke documentatie over het podiumkunstenlandschap en vormt de sleutel tot de informatieverstrekking van het VTi. Kranten en tijdschriften worden doorgelezen en de relevante informatie wordt in de databank opgenomen. Er werden dan ook 5.441 nieuwe documentatiestukken ingevoerd in 2001. Ook de gespecialiseerde bibliotheekcollectie wordt via de personen-, organisatie- en productiegegevens ontsloten. Er werden in de bibliotheektabellen 739 nieuwe titels van boeken en 191 video's ingevoerd.

Deze gespecialiseerde informatie en documentatie is ook in 2001 weer intensief gebruikt: er werden 1.079 boeken uitgeleend door 154 verschillende lezers. 798 van de in totaal 1.652 geregistreerde servicevragen werden aan de bibliotheekbalie gesteld.

Naast de continue werking van de bibliotheek werden ook de volgende projecten gerealiseerd:

▪ Erfgoedconferentie

Op 19 en 20 november 2001 vond in Antwerpen een bijeenkomst plaats van experts inzake cultureel erfgoed. Zo'n honderd twintig Europese specialisten uit het brede veld van het cultureel erfgoed hebben op uitnodiging van de Vlaamse Gemeenschap en in het kader van het Belgisch Voorzitterschap van de Europese Unie aan een intensieve tweedaagse werkontmoeting geparticipeerd. Op een kleine beurs in de rand van die meeting konden vertegenwoordigers van een vijftiental Belgische cases hun projecten voorstellen aan de verzamelde experts. Bij de erfgoedconferentie zat het VTi mee in de stuurgroep en coördineerde Dries Moreels een workshop.

Vijf workshops werkten elk een aspect uit van de centrale probleemstelling van de bijeenkomst, namelijk hoe de nieuwe werkvormen / manieren om met het erfgoed te leven en te werken zoals die de laatste jaren hier en daar in Europa ontstaan zijn, onderling kunnen worden uitgewisseld en eventueel als beleidssuggesties doorgegeven. Een workshop met als trekkers Cary Karp, Bruce Royan en Marc Jacobs focuste op de problematiek van het digitale erfgoed. Karp is onder meer verantwoordelijk voor de internetstrategie bij ICOM en in het Swedish Museum of Natural History (<http://home.pi.se/karp/>), Royan is hoofd van SCRAN, het Schotse netwerk voor de digitale toegang tot erfgoed (<http://www.scran.ac.uk/>) en Jacobs is directeur van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur. Een workshop met Jette Sandahl, Rasheed Araeen en Jean-Claude Bonfanti draaide vooral rond het aspect "locale gemeenschap" en de mogelijkheden en problemen van de relatie van een gemeenschap met het erfgoed. Sandahl is directeur van het nieuwe Museum of World Cultures in Göteborg (<http://www.worldcultures.se/>), Araeen is stichter en hoofdredacteur van het tijdschrift *Third Text* en Bonfanti is artistiek directeur van InOvo, een consultancybureau voor multimedia.

De bijeenkomst werd geopend en gesloten met een plenaire zitting waarin niet alleen aan officiële stemmen, maar ook aan twee kritische cultuurfilosofen het woord werd gegeven: aan Ludo Abicht en Benjamin Barber (University of Maryland, auteur van *Jihad vs McWorld*).

▪ Theaterjaarboek. Theaterfoto's op het web

In het voorjaar werden de Theaterjaarboeken 1998-1999 en 1999-2000 online gepresenteerd. De databankstructuur werd grondig herdacht en een aantal nieuwe technische mogelijkheden geïmplementeerd. Het Theaterjaarboek, dat vele jaren alleen als papieren naslagwerk beschikbaar was, is nu een grafisch aantrekkelijke website geworden,

waarbij de lijsten met producties door een doorzoekbare databank van theaterproducties, personen en organisaties vervangen zijn.

De gegevensverzameling en de controle van de databank voor het Theaterjaarboek 2000-2001 werd afgerond in december 2001 door Heidi Marchal, die specifiek daarvoor enkele weken bij het VTi in dienst was.

▪ **Website**

Begin 2001 werd vastgesteld dat de bibliotheekcatalogus te groot werd om nog via de website te kunnen worden aangeboden: elke zoekvraag resulteerde onvermijdelijk in een "server time-out" foutmelding. Een aantal pogingen werden ondernomen om dit te verhelpen, maar uiteindelijk werd de laatste versie, december 2000, opnieuw online gezet. In 2001 kon dit probleem niet verholpen worden, maar de nodige fondsen werden gereserveerd voor een hele set verbeteringen aan de zoekmogelijkheden en de navigatie in de VTi-website.

▪ **Aanpassingen aan de infrastructuur**

Architect ir. Pieter T'Jonck heeft het baliemeubel van de bibliotheek hertekend, zodat er drie comfortabele werkplekken zijn achter de balie. Daarnaast werden ook vier andere werkplekken geïnstalleerd. Bovendien werd de aantrekkelijkheid van de displays voor de bookshop opnieuw overwogen.

Om de conservatieomstandigheden van de videotapes te verbeteren werd er overwogen om het visioneren en het bewaren te scheiden. Vooral de opslag moet in een aparte, koele ruimte kunnen gebeuren. De huidige videotheek kan aan de eisen beantwoorden, maar dan moeten video's elders bekeken kunnen worden. Daarmee is rekening gehouden bij de aanschaf van nieuwe apparatuur. Er zijn drie TV's aangekocht, die op verschillende manieren kunnen worden ingezet: zowel voor VHS, voor DVD als voor digitale informatie. Een DVD-player werd aangekocht.

▪ **Wijzigingen databank**

Jan Verboven heeft in het kader van een lopend onderhoudscontract een aantal wijzigingen in de website voor het databankgedeelte mee ondersteund (zie oa. jaarboek en website). Bovendien werd de conversie naar de euro voorbereid.

▪ **VCCC**

In de eerste drie maanden van 2001 is het Vlaams Centrum voor Cultuurcommunicatie (VCCC) begonnen met de voorbereidingen voor een cultuurdatabank en -website. Op regelmatige basis kwamen betrokkenen, deskundigen en beleidsverantwoordelijken uit de brede culturele sector en communicatiesector samen om de grote contouren uit te tekenen. Ook het VTi werkte hieraan mee. Vanuit de expertise met de databank en website, werd een bijdrage geleverd voor onder meer het domein podiumkunsten.

▪ **Enquête naar behoeften van gebruikers**

Anna-Pia Capurso heeft een enquête gevoerd naar de wensen en verzuchtingen van onze bibliotheekgebruikers. De diverse verzuchtingen van gebruikers laten weinig standaardisering toe, maar enkele conclusies werden toch getrokken:

- er is een stijgende vraag naar informatie op maat in materies die in de bibliotheek gedocumenteerd zijn, o.a. ook vanwege studenten, die steeds vaker per email hun wensen kenbaar maken;
- er zijn steeds meer gebruikers die het Nederlands niet machtig zijn, en die in het Engels of Frans willen zoeken in de bibliotheek en documentatie ; in feite moeten die mensen ad hoc geholpen worden door een medewerker die Frans of Engels kent;
- aankoopsgesties of adviezen voor het aankoopbeleid kunnen uit de vragenlijsten niet worden afgeleid.

▪ **Schenkeningen aan de VTi-bibliotheek**

Het VTi is verheugd in 2001 een aantal nieuwe schenkingen te hebben ontvangen:

- *de collectie van prof.dr. Carlos Tindemans*

In oktober 2001 ontving het VTi een aanzienlijke schenking (100 dozen, 8.000 à 10.000 volumes) uit de collectie boeken en tijdschriften van Carlos Tindemans. Carlos Tindemans heeft zijn bibliotheek een tweetal jaar geleden aan de bibliotheek van de UIA geschonken, met de beperking dat alle dubbels ten opzichte van de bestaande UIA-collectie aan het VTi moesten worden geschonken.

- *het VRT-archief van Annie Declerck*

Sinds enkele jaren is het VTi in gesprek met Annie Declerck, voormalig producer bij de VRT, die tijdens haar carrière een indrukwekkend beeldarchief van het theater in Vlaanderen heeft opgebouwd. Bij de digitalisering van het theaterluik in het VRT-beeldarchief heeft men, onder haar impuls, een extra kopie op VHS-tape aangemaakt. Een eerste lading van 1.000 tapes heeft het VTi bereikt in december 2001.

- *prof.dr. Ludo Verbeeck*

Als specialist in de Duitse letterkunde heeft Ludo Verbeeck in de periode 1950-1990 ook heel veel theater gezien, vooral in München en Berlijn. Van veel voorstellingen in België en in Duitsland heeft hij een programmabrochure of een tekstboek bewaard ; deze heeft hij nu, samen met een aantal boeken over theater en een aantal uitgegeven teksten, aan het VTi geschonken.

5. Internationale samenwerking

Zoals in de inleiding aangestipt, bevond zich de organisatie van de internationale werking binnen het VTi in 2001 in een overgangsfase. De internationale werking gebeurde in nauwe samenwerking met het Theater Instituut Nederland (TIN), dat net als haar Vlaamse partner een grondige herstructurering onderging. Toch zijn er een aantal projecten gerealiseerd. Inhoudelijk bestaat het internationale beleid van VTi-TIN uit vier componenten: het vertaalfonds, presentaties/manifestaties, deskundigheidsbevordering en informatievoorziening. Daarnaast werkt het VTi ook aan eigen internationale contacten, vaak binnen de structuur van netwerken.

5.1. Vertaalfonds

Het VTi maakt jaarlijks middelen vrij om nieuwe, oorspronkelijk Nederlandstalige teksten te vertalen. Deze subsidies kaderen in het internationaal beleid dat we, in opdracht van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN), de afgelopen jaren uitbouwden. Het vertaalfonds wil de verspreiding van nieuwe Nederlandstalige toneelteksten voor een anderstalig publiek stimuleren, en reikt hiervoor vertaalsubsidies uit. In 2001 werden de volgende vertalingen ondersteund:

- Eric Devolder, *Diep in het bos*, vertaald naar het Frans door Paul Pourveur voor Het muziek Lod;
- Fernand Auwera, *Anton*, vertaald naar het Engels door Adrienne Althenhaus voor Het muziek Lod;
- Stany Crets, *Oud papier*, vertaald naar het Engels door Nadine Malfait;
- Josse De Pauw, *Larf*, vertaald naar het Engels door Gregory Ball voor Victoria;
- Josse De Pauw, *Larf*, vertaald naar het Frans door Monique Nagielkopf voor Victoria;
- Josse De Pauw, *Larf*, vertaald naar het Duits door Petra Serwe voor Victoria;
- Frank Van der Linden, *Aàààrgh!*, vertaald naar het Duits door Uwe Dethier voor De Kopergieterij;
- Paul Pourveur, *Dekontamination*, vertaald naar het Frans door Alain Borlée voor Compagnie Biloxi 48;
- Paul Pourveur, *Lilith@online*, vertaald naar het Engels door Nadine Malfait voor Speeltheater/Kopergieterij;
- DAS Theater, *Niet alle marokkanen zijn dieven*, vertaald naar het Frans door Monique Nagielkopf;
- Blauw Vier, *Coupe Royale*, een Engelse synopsis vertaald voor Blauw vier.
- Traverse Theatre, *De drumleraar* van Arne Sierens vertaald naar het Engels door Stephen Greenhorn;
- Bronks, *De koning van de paprikachips* vertaald naar het Frans door Monique Nagielkopf;
- Bart Moeyaert, *Rover Dronkeman* en Tom Lanoye, *Mamma Medea* werden naar het Duits vertaald voor Verlag der Autoren, die deze vertalingen promoten bij Duitse gezelschappen.

5.2. Presentaties en manifestaties

Meestal, maar niet uitsluitend, in het kader van festivals en andere evenementen, organiseren het VTi en TIN, vaak samen, soms afzonderlijk, manifestaties ter promotie van het Nederlandstalig toneel. In 2001 werden volgende projecten gerealiseerd:

▪ **Nord-Rhein-Westfalen**

Tussen 30 april en 3 juni 2001 waren in Düsseldorf, Bonn en Dortmund meer dan 25 toneelvoorstellingen te zien. Die intensieve 'bezetting' van het Rijnland is het gevolg van een gezamenlijke inspanning van de Vlaamse regering en van de regering van de Duitse deelstaat Nord-Rhein-Westfalen (NRW), in het kader van 'goed nabuurschap'.

Het Forum Freies Theater (FFT) uit Düsseldorf was één van de gastheren. Naar aanleiding van het NRW-project organiseerden zij in samenwerking met het VTi op vrijdag 1 juni 2001 een discussie over de structurele voorwaarden voor een levendige theaterscène in Vlaanderen en NRW. Langs Vlaamse kant waren de panelleden Pascal Gielen (cultuursocioloog), Johan Reyniers (artistiek leider Kaaithater), Arne Sierens (schrijver/regisseur DAS Theater), Klaas Tindemans (VTi).

Verder ondersteunde het VTi de vertaling en boventiteling van de productie van Dito'Dito.

▪ **'Aan Tafel' in Montréal**

In mei 2000 co-organiseerde het Vlaams Theater Instituut de eerste editie van 'Aan Tafel/A Table', een uitwisselingsproject rond hedendaagse toneelteksten. Een week lang werden in het kader van het Maison du Spectacle-La Bellone 'culinair-dramaturgische' avonden gehouden. Een tweetalig publiek kon er, naast teksten uit Vlaanderen, Wallonië en Brussel, ook proeven van een toneelschrijfpraktijk die even levendig is als de onze, met name uit Québec en Canada. Op 26 en 27 mei 2001 vond in Montréal het logische vervolg plaats. Tijdens het 'Festival de Théâtre des Amériques' kon het transatlantische publiek kennis maken met ons dramatisch werk. Onze partners van het CeAD (Centre des auteurs dramatiques) en de Playwrights' Workshop kozen voor stukken van Paul Pourveur (*Noorderlicht – Aurore boréale*), Arne Sierens (*De broers Geboers – Geboers and Co*), Patrick Lerche (*Zilou parle*) en Eric Durnez (*A*).

▪ **Arne Sierens in Lissabon**

In 2000 gingen VTi en TIN voor het eerst in zee met de Portugese organisatie Artistas Unidos, die een zeer uitgebreide en tevens succesvolle presentatie organiseerden van teksten van Nederlandstalige theaterauteurs. Op 14 en 15 juli 2001 werd dit initiatief verlengd en vond er in Lissabon een tekstlezing plaats van een Portugese vertaling van Arne Sierens' *Mouchette* en *De Broers Geboers*. Daarnaast vond er ook een interview plaats met de auteur.

Het Vlaams Theater Instituut realiseerde de studiedag en ondersteunde de Portugese vertalingen van de theaterteksten van Arne Sierens. De publicatie van deze vertalingen is in voorbereiding en zal in de loop van 2002 plaatsvinden.

▪ **Aller Retour**

Voor het VTi woonde Michel Uytterhoeven de eerste editie bij van 'Aller-Retour', een door Antwerpen Open en Le Lieu Unique opgezet uitwisselingsfestival tussen de steden Antwerpen en Nantes. Bij het 'Aller'-gedeelte (eind september in Antwerpen) kregen de Nantezen de mogelijkheid verschillende parcours af te leggen rond de tentoonstellingen van Mode 2001 - Landed/Geland. In oktober 2001 werd in Nantes een driedaags interdisciplinair programma samengesteld met werk van Vlaamse beeldende kunstenaars, modemakers, muzikanten en theatermakers. Dit festival werd bijzonder goed ontvangen en zal blijven gelden als een *example of good practice* van internationale uitwisseling op het gebied van de kunsten. Zie ook: <http://www.lieuunique.com/ALLERRETOUR/2001/introanvers.html>.

- **ITI meeting - München**

Guy Coolen, artistiek leider van muziektheater Transparant, ging met financiële steun van het VTi naar de zevende conferentie rond muziektheater van het ITI (International Theatre Institute). Hoofdonderdelen van het programma waren een muziektheaterproductiewedstrijd en een aantal debatten. Guy Coolen ging uit hoofde van muziektheater Transparant over hun Institute for Living Voices praten, maar verzilverde de ondersteuning van het VTi door ter plaatse een videocompilatie van verschillende Vlaamse muziektheaterstukken te laten zien op het congres.

5.3. Delegatiebeleid

Voor buitenlandse professionelen (voornamelijk programmatoren) organiseert het VTi bezoekersprogramma's, die een representatief beeld willen schetsen van de theateractiviteit in Vlaanderen/de lage landen.

- **ONDA**

Traditiegetrouw ontving het VTi eind februari 2001 een delegatie Franse programmatoren die samengesteld was door het Office National de Diffusion Artistique (ONDA). Sinds het VTi weer systematisch samenwerkt met ONDA (met name sinds 1998) zijn de speelmogelijkheden van de Vlaamse organisaties in Frankrijk danig toegenomen.

- **Zuid-Afrika**

Eind december 2001 begeleidde het VTi Tale Motsepe en Zenzi Mbuli, twee theaterprogrammatoren uit Johannesburg, doorheen een intensief twee weken durend bezoekersprogramma. Beide gasten zijn lid van FAE of Future Artist Empowerment, een Zuid-Afrikaans netwerk dat jonge Zuid-Afrikaanse groepen uit Townships een kans wil bieden om hun talenten te ontwikkelen.

De delegatie was uitgenodigd door het kabinet van minister van Cultuur Anciaux als vervolg op een ontmoeting tussen de FAE en enkele vertegenwoordigers van het kabinet vorige zomer in Johannesburg. Toen werd het plan geopperd een muziektheaterproductie op te zetten met artiesten uit beide landen. De (eerste) visite van FAE-vertegenwoordigers werd beschouwd als een brede en algemene prospectie op weg naar de verwezenlijking van dat plan, een kennismaking met de theater-, dans- en muziektheatergezelschappen, kunstencentra en festivals in Vlaanderen.

Over concrete samenwerkingen met Vlaamse gezelschappen zijn bij deze eerste ontmoetingen nog geen afspraken gemaakt. De resultaten van dit bezoek moeten in eerste instantie teruggekoppeld worden naar minister Anciaux zelf. Pas daarna kan een tweede fase in het productieplan worden opgezet.

- **Tweetakt – Antwerpen. 18 t/m 21 april 2001**

Gedurende deze festivaldagen organiseerden TIN en VTi samen een bezoekersprogramma voor internationale programmatoren en andere professionelen uit het theater. Het programma bestond uit ontmoetingen en gesprekken met professionelen uit Nederland en Vlaanderen, videopresentaties, ontmoetingen met nieuwkomers in het veld, het bekijken van voorstellingen en try-outs.

Samen met de vertalersopleiding van de Lessius Hogeschool Antwerpen organiseerde het VTi in het kader van Tweetakt een tekstlezing van de Engelse versie van *Stiefmoeders* (Stepmothers) van Paul Pourveur (op 19 april 2001 in HETPALEIS). Een educatief project met de studenten van deze hogeschool werd opgezet rond de auteur in samenwerking met de professionele acteurs Katrien Meganck, Els Dottermans en Alice Reys. Tijdens de presentatie in HETPALEIS werd de tekstlezing gevolgd door een gesprek met de auteur en Mieke Versyp. Deze presentatie vond in een licht gewijzigde vorm nogmaals plaats op 25 april 2001 in de Hogeschool zelf.

- **Festival d'Uzès**

Het VTi ontving Didier Michel van het Festival d'Uzès, die in Vlaanderen enkele voorstellingen prospecteerde.

5.4. Informatievoorziening: *Carnet*, andere media

- **Carnet**

Carnet, het digitale magazine dat VTi en TIN samen uitgeven (www.carnetmagazine.org), is misschien wel het ergste slachtoffer geworden van de interne crisis bij het VTi en de al niet minder rooskleurige situatie bij onze Nederlandse tegenhanger. Al sinds begin 2001 zijn nauwelijks nieuwe artikels op de site verschenen. De berichten werden wel geregeld up-to-date gehouden.

In de loop van 2001 werd duidelijk dat het huidige concept van *Carnet*-magazine niet werkt. Het vermeende voordeel van een digitaal blad was dat beide partners, VTi en TIN, zelf teksten op de site zouden plaatsen, zonder dat daar een extra redacteur voor moet belast worden. Na een jaar van experiment blijkt toch dat er meer samenspraak en redactioneel overleg nodig is. Meerdere malen werd hierover overleg gepleegd tussen VTi en TIN. Door het grote personeelsverloop werden de opgemaakte plannen – redactioneel verantwoordelijke, nieuwe en meer aantrekkelijke indeling van de site – echter nooit uitgevoerd.

Wel werd de papieren versie van *Carnet*, die na de opzet van de website gereduceerd werd tot een berichtenblad, vroegtijdig stopgezet, precies in het kader van die nieuwe redactieplannen. In de loop van 2002 zullen TIN en VTi hier opnieuw intensief overleg over plegen, om daarna zo snel mogelijk met een optimale werking van start te gaan en de *Carnet*-website opnieuw te activeren.

- **Theater der Zeit**

Het VTi coördineerde de Vlaamse bijdragen aan het septembernummer 2001 van het Oost-Duitse theatertijdschrift *Theater der Zeit*, dat volledig gewijd was aan het Vlaams theater. Het blad nodigde Ruud Engelder en Klaas Tindemans uit als gastredacteurs, zij vroegen op hun beurt aan Nederlandse resp. Vlaamse essayisten om een beeld te geven van het theater in de Lage Landen anno 2001. Peter Anthonissen, Steven De Belder, Steven Heene, Geert Sels, Klaas Tindemans en Luk Van den Dries beschreven de tegenstrijdige stromingen in het Vlaams theater, bespraken het theaterbeleid en de praktische impact ervan, zochten naar aanzetten voor vernieuwing.

5.5. Internationale netwerken

- **CIRCLE – Cultural Information and Research Centres Liaison in Europe**

Els Baeten nam deel aan de Round Table 'Volunteers at the heart of culture: culture, civil society and volunteerism in Europe' (2-4 november 2001, Newcastle). Ze schreef ook – met medewerking van de Cel voor Cultuurbeleid – een artikel over de situatie in Vlaanderen, bestemd voor de reader van deze conferentie.

Verder nam ze deel aan de jaarlijkse Algemene Vergadering van CIRCLE (4 november 2001 in Newcastle).

- **ERICARTS – European Research Institute for Comparative Cultural Policy and the Arts**

Els Baeten nam deel aan verschillende teleconferenties met het oog op een hervorming van het juridische statuut van ERICarts.

▪ **EFAH – European Foundation for the Arts and Heritage**

Als lid van de Raad van Beheer nam Els Baeten deel aan verschillende ‘board meetings’. Ze nam ook deel aan de Algemene Vergadering (7-9 december 2001 in Brussel). Het centrale thema was: “Culture and the EU Institutional Reform”.

Van 13 tot en met 15 december 2001 werd in Brussel de “Citizens’ Assembly 2004” georganiseerd, een bijeenkomst van NGO’s over de toekomst van Europa. EFAH was coördinator voor het culturele luik. Het VTi werkte mee aan de voorbereidende vergaderingen met diverse culturele NGO’s en nam deel aan de werkgroep cultuur op 14 december 2001.

Op 13 februari 2001 lichtte Els Baeten in het Lunatheater de werking van EFAH en het buitenlandse cultuurbeleid van de Vlaamse Gemeenschap toe voor Belgische diplomaten in opleiding.

▪ **IETM (Informal European Theatre Meeting)**

Van 8 tot 11 november 2001 vond in Galway (Ierland) het IETM Members Forum plaats. Het VTi besliste om met de nieuwe directeur en de nieuwe equipe coördinatoren naar de meeting te gaan als kennismaking met het netwerk. Goedkope vluchten via Charleroi Ryan Air maakten deze trip eveneens financieel aantrekkelijk.

Met een aantal reeds bestaande contacten zoals ENICPA, TIN en ONDA werden vergaderingen belegd. Deze waren een mogelijkheid om de nieuwe ploeg voor te stellen, de nieuwe beleidslijnen te verduidelijken en te praten over een verdere samenwerking. Het Theater Instituut van Tsjechië /Praag vroeg een afspraak met het VTi om samen te praten over het Project of the Prague Quadrennial 2003 een internationale tentoonstelling over scenografie en theaterarchitectuur.

In de voormiddag waren de plenaire zittingen zowel vrijdag als zaterdag vooral een instrument om de andere leden van het netwerk te leren kennen. Vrijdag werd een forum geboden om zich kort voor te stellen. Zaterdag werd een discussie opgezet rond de vraag “Is it possible to be a-political these days?” Een klein panel van internationale theatermensen, waaronder Michel Uytterhoeven, deed een statement i.v.m. het thema; een debat rond internationale en Europese cultuurpolitiek werd gevoerd met alle aanwezigen.

Beide dagen werden in de namiddag verschillende werkgroepen gevolgd : 'Art en Crowd', 'Reclaimed Spaces' en 'Interculturality' op vrijdag, 'Impermanent structures', 'Training' en 'Festivals' op zaterdag.

Iedereen verdeelde zich zoveel mogelijk over verschillende workshops in functie van het eigen project dat men binnen het VTi zal trekken en om zoveel mogelijk verschillende ervaringen naast elkaar te kunnen leggen. Voorstellingen en korte interventies werden tussen de activiteiten door en 's avonds aangeboden om het plaatselijk werk van Ierse podiumkunstenaars beter te leren kennen.

▪ **EUnetART**

Het mission statement van EUnetART is meer ruimte creëren voor artistieke activiteiten van en voor kinderen en jongeren in Europa en een artistieke omgeving creëren die voldoet aan hun behoeften. Het netwerk heeft in 27 Europese landen ongeveer honderd ledenorganisaties, die werken over culturen, grenzen en disciplines heen.

Dit Europese netwerk voor artistieke organisaties bezig met kinderen en jongeren organiseert ieder jaar een meeting ergens in Europa. Van woensdag 16 mei tot zondag 20 mei 2001 vond in Sint-Petersburg de '11th Annual Meeting' van EUnetART plaats. In de voormiddag wisselden plenaire sessies af met voorstellingen, in de namiddag kon men workshops volgen, en 's avonds voorstellingen bijwonen. 'Megaphone sessions' vonden plaats in de voormiddag en daar werden nieuwe projecten voorgesteld. Het VTi was aanwezig op volgende workshops: 'Keys to developing international artistic cooperation' en

'Pathways South', waarin lijnen werden uitgezet met de bedoeling samenwerking en co-producties op te zetten met gezelschappen uit de ontwikkelingslanden. Deze workshops bestonden uit verschillende sessies over verschillende dagen.

▪ ENICPA

Het VTi is stichtend lid van ENICPA, het Europese netwerk voor informatiecentra voor de podiumkunsten. Het VTi is niet alleen onafgebroken lid geweest, het VTi herbergt ook de maatschappelijke zetel van deze internationale vereniging naar Belgisch recht. Vanuit die gelegenheid levert het VTi ook telkens een lid van de raad van beheer van ENICPA: Dries Moreels vervangt daar Klaas Tindemans. In 2001 werden bovendien een aantal administratieve en fiscale dossiers door het VTi voor ENICPA opnieuw in orde gebracht.

Lies Van Roey woonde de ENICPA-vergaderingen in Lille bij; Dries Moreels de vergaderingen in Galway. In december 2001 riep het VTi de Raad van Beheer van ENICPA bijeen voor een extra vergadering.

5.6. Terpsychore

Samen met het Deutsches Tanzfilminstitut (Bremen), Napolidanza (Napels) en Istituto per i beni artistici culturale e naturali Regione Emilia Romagna (IBC), een overheidsdienst in Bologna, is het VTi sinds maart 1999 partner in Terpsychore, een internationaal samenwerkingsproject dat de audiovisuele bewaring van het danserfgoed ter harte neemt.

Van 19 tot 21 januari 2001 vond er in Bologna een ontmoeting plaats over de databank en de coördinatie juridisch onderzoek met Napolidanza. Van 23 tot 26 maart 2001 vond er in Boedapest een bijeenkomst plaats over de projectplanning, en werden de Hongaarse partners bezocht. Op 23 april 2001 organiseerde VTi een juridische workshop met drie juridische deskundigen Herman Croux, Annabelle Hagmann, Marco Marandola en drie ervaringsdeskundigen: Li Mees van de AV-dienst KU Leuven, Frie De Praetere van Argos vzw en Hanne Van Waeyenberge, Rosas.

In overleg met zijn Raad van Beheer stelde het VTi zijn engagement in Terpsychore in vraag. In de eerste plaats omdat de noodzaak aan dit project bij de dansfilmarchieven in Vlaanderen minder accuut bleek te zijn dan in 1999 werd ingeschat. Verder bleken de vergaderingen in Bologna en Boedapest zeer moeizaam te verlopen, wegens de lage standaarden die de buitenlandse partners over professionalisme hanteren en het feit dat verborgen agenda's van de partners eerder dan inhoudelijke argumenten de drijfveer leken te vormen. Het Deutsches Tanzfilminstitut heeft geen enkele ervaring met het coördineren van een internationaal netwerk. Napolidanza parasiteert op het project om haar eigen bestaan voor drie jaar te verzekeren, en heeft geen vaste structuren. Wat betreft de ontwikkeling van een databank kwamen we met IBC in een patsituatie terecht nadat bleek dat men de middelen wilde gebruiken om de eigen databank uit te werken, terwijl het goedkoper is meer geschikte software te ontwikkelen. Over het engagement van het VTi in Terpsychore overlegde Nikol Wellens op 21 juni 2001 in Bremen. Het project zal in 2002 worden afgesloten.

6. Nieuwe beleidslijnen

In dit jaarverslag werden de VTi-activiteiten nog gestructureerd volgens de krachtlijnen die werden uitgezet in het geactualiseerd beleidsplan 2001. Zoals gezegd heeft het nieuwe team de werking van het VTi kritisch onder de loep gehouden en nieuwe beleidslijnen geformuleerd. Dat heeft geleid tot vijf nieuwe beleidslijnen/projecten, die momenteel in uitbouw zijn. Pas in de werking van 2002 zullen de nieuwe krachtlijnen effectief in de dagelijkse werking van het VTi worden geïmplementeerd. Tot slot stellen we ze kort even voor.

Lydia Asbestaris wil vragen oproepen bij de polemiek rond publieksparticipatie in een project rond publieksverbreding. Ze stelt vast dat het extreem-rechtse gedachtegoed, de verzuring van de maatschappij en het heersende egocentrisme en egoïsme door geen enkele vorm van politieke vernieuwing konden worden verijdeld en vraagt zich af of het daarom is dat die strijdagenda wordt doorverwezen naar het artistieke veld. Ze durft ook vragen te stellen bij de – goedbedoelde – inspanningen om nieuwe publieken aan te spreken. “Dwingt de diversiteit in de bevolkingssamenstelling ons niet tot respect voor iedereen en voor alle cultuuruitingen eerder dan het bezoeken van de Westerse theaters te beschouwen als de ultieme vorm van integratie?”

Dries Moreels start een cultureel erfgoedproject. Zijn voornaamste objectief is het in kaart brengen van het podiumkunsterfgoed in Vlaanderen. De uitgebreide databank van het VTi kan daarbij functioneren als uitgangspunt voor inventarisering en ontsluiting. De cel collecties van het VTi wil een draaischijf worden voor knowhow inzake conservatie en restauratie.

Katrien Darras trekt een project rond culturele infrastructuur om een onderbouwd antwoord te kunnen formuleren op boude vragen naar een ‘theaterboulevard’, aantrekkelijke architectuur en een groot aantal publieksplaatsen. De vraag die ze meteen wil terugwerpen is: “Wat kunnen grote infrastructuren betekenen voor het publiek?”. Tegen de cultuurpaleizenstroom in wil ze de rol van het kleinstedelijke tegen het licht houden: het belang van de kleine, informele en daardoor minder zichtbare projecten die misschien meer de eigenheid van een stad uitmaken.

Nikol Wellens wil het project 'Site Brussel' lanceren, een project dat een integraal en genuanceerd beeld zou moeten scheppen van de versnipperde eenheid van (cultureel) Brussel.

Michel Uytterhoeven, tenslotte, plant enkele projecten samen met Antwerpen Open. Die organisatie focust in 2003 op de podiumkunsten. Hij wil in dat kader de volgende projecten realiseren: een tentoonstelling over de theatergeschiedenis van Antwerpen, een opleidingstraject voor theater-extra-muros, een tentoonstelling over innoverende theaterarchitectuur en een televisieproject rond oudere coryfeeën van dans en theater.